

Akční plán integrace a inkluze 2021-2027

1. Budování sociální koheze a inkluzivních společností pro všechny

Evropský styl života je inkluzivní. Integrace a inkluze jsou klíčové pro lidi přicházející na evropské území, pro lokální komunity a pro dlouhodobou prosperitu našich společností a stabilitu našich ekonomik. Pokud chceme podpořit rozvoj našich společností a ekonomik, musíme podporovat každého, kdo se snaží integrovat a stát se součástí této společnosti.

To znamená, že je třeba posilovat znevýhodněné, a zároveň zjistit, aby naše komunity byly jednotné a soudržné. Znamená to také možnost rovných příležitostí pro všechny, využívání práv a účast v komunitním a sociálním životě, bez ohledu na minulost a v souladu s Evropským pilířem sociálních práv. Zahrnuje to rovněž respektování společných evropských hodnot zakotvených ve smlouvách EU a v Listině základních práv Evropské unie – demokracii, právní předpisy, svobodu slova a náboženství, právo rovnosti a nediskriminace. Tyto hodnoty tvoří základ bytí a podílení se na evropské společnosti. Jsou také důvodem vzniku portfolia *Promoting our European way of life*, které hájí základní předpoklad, že na každém záleží, že by nikdo neměl být ponechán na pospas a že všichni by měli být schopni uplatňovat svá práva a mít přístup k příležitostem a bezpečnosti.

Výzva integrace a inkluze je zvláště relevantní pro migranty, ne pouze nově příchozí, ale také pro třetizemce, kteří jsou občany EU. Právě proto i cíl tohoto Akčního plánu pokrývá obojí – migranty a občany EU s migrační zkušeností. Díky zahrnutí i občanů EU je tedy tento Akční plán širší než ten, který byl vydaný Evropskou komisí v roce 2016.

Zajištění efektivní integrace a inkluze migrantů v EU je sociální a ekonomická investice, díky které bude evropská společnost více soudržná, odolná a prosperující. Integrace a inkluze mohou a měly by být prospěšným procesem pro celou společnost. Pokud ale tyto procesy mají být úspěšné, musí vycházet z oboustranné spolupráce – migrantům a EU občanům s migrační zkušeností je nabídnuta pomoc, zároveň je ale z jejich strany očekávána snaha se integrovat. Proces integrace zahrnuje hostující společnost, která by měla vytvořit možnosti pro plnou ekonomickou, sociální, kulturní a politickou účast migrantů. Zahrnuje také adaptaci migrantů, kteří nabývají ve vztahu k nové zemi pobytu všechna práva, ale i zodpovědnost.

Aktuální statistiky ukazují, že okolo 34 milionů obyvatel bylo narozeno mimo EU (to odpovídá zhruba 8 % evropské populace) a 10 % lidí mezi 15 a 34 lety narozených v EU má alespoň jednoho rodiče, který ze zemí EU nepochází. Přestože se za poslední roky podíl obyvatel narozených mimo EU obecně zvýšil, mezi jednotlivými členskými státy se výrazně liší. Jedná se o 10% a vyšší nárůst ve Švédsku, Estonsku, Lucembursku, Chorvatsku, Lotyšsku, Rakousku, Maltě a Německu, oproti tomu mluvíme o 3% a menším nárůstu v České republice, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku, Polsku a Slovensku.

Přibližně čtvrtina migrantů dosáhla vysokého vzdělání. Nabízejí tak dovednosti, disponují ambicemi a motivací, ale často jim není umožněno tyto schopnosti využít. Až 40 % z nich dělá práci, pro kterou jsou nadměrně kvalifikovaní. Nemůžeme si dovolit plýtvat jejich potenciálem. Na druhou stranu, asi pětina migrantů disponuje pouze ukončeným základním vzděláním – a tito lidé potřebují větší podporu a pomoc.

Migranti a občané EU s migrační zkušeností hrají v evropské ekonomice a společnosti klíčovou roli. Pandemie koronaviru Covid-19 značně zviditelnila jejich roli ve společnosti – často totož pracují jako lékaři a zdravotní sestry. Ocitli se tedy v tzv. 1. linii – mezi těmi, kteří byli a jsou pandemií nejvíce ohroženi. EU bude potřebovat, aby k rehabilitaci systému po krizi přispěli všichni. Je proto morální povinností, stejně tak jako součástí evropských základních hodnot a ekonomickým imperativem, se zasadit o integraci a inkluzi a propagovat je. Jak pokázala řada novějších studií, migranti plně zapojení do trhu práce mohou přinášet vysoké ekonomické zisky, včetně fiskálních profitů, přispívají do důchodového systému a zvyšují národní bohatství obecně.

Tento Akční plán je součástí komplexní odpovědi na řešení výzev v kontextu migrace, které předznamenal Nový pakt o migraci a azylu. Úspěšné integrační politiky jsou jedním z předpokladů funkčního azylového a migračního systému. Podtrhují a doplňují azylové a migrační politiky jednotlivých členských států skrze ujištění, že každý jednotlivec s právem setrvat na území EU se může plně začlenit do naší společnosti. Podporují také dialog se třetími zeměmi a programy realizované v rámci vnější evropské migrační a rozvojové politiky. Migranti jsou často různou formou zapojeni v krajanských komunitách žijících v členských státech EU. Diaspora může hrát kritickou roli v podpoře inkluze hostujících společností, podílení se na investování, inovaci a rozvoji, to vše ale v rámci zachování vztahu k zemi původu.

Tento Akční plán pokrývá všechny stádia a fáze integračního procesu. Bere v úvahu také rozdílné situace populací migrantů v jednotlivých členských státech a podporuje členské státy a ostatní relevantní státní aktéry v nalezení adekvátního řešení integračních a inkluzivních politik.

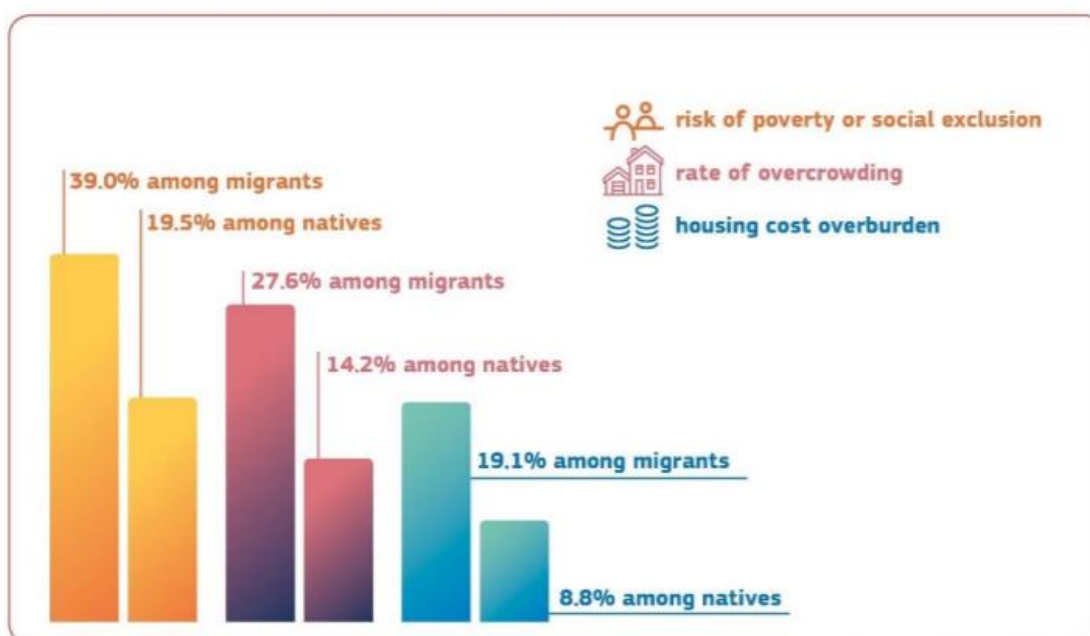
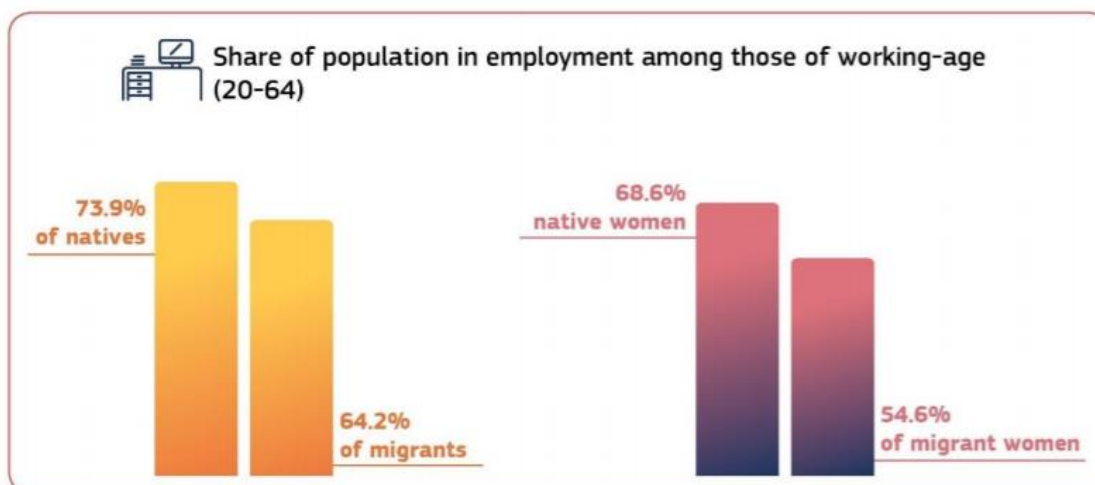
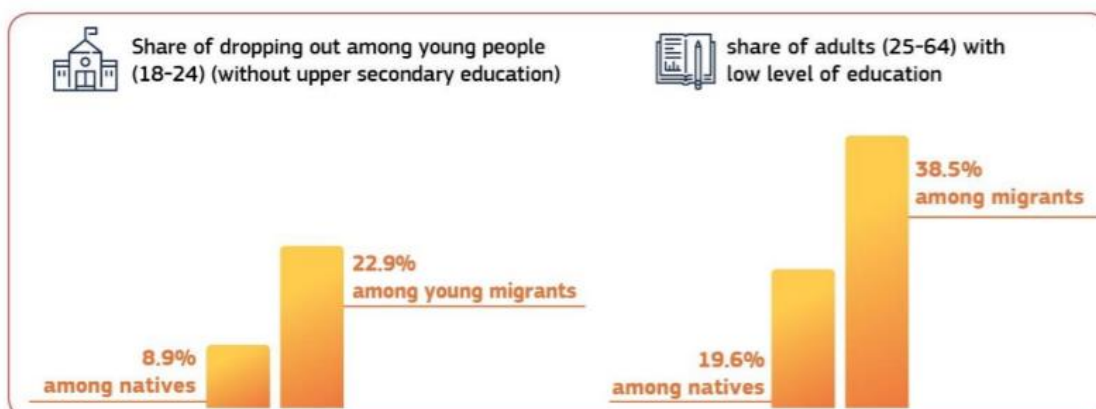
2. Poučení z Akčního plánu integrace z roku 2016 a klíčové faktory a aktéři integrace a inkluze

Tento Akční plán je mimo jiné sestaven na základě úspěchů dosažených pomocí Akčního plánu na integraci třetizemců z roku 2016. Evropská komise na těchto základech sestavila více než 50 konkrétních doporučení k podpoře členských států a ostatních klíčových aktérů napříč spektrem těchto politik. Evropská komise také posílila nástroje pro koordinaci, dotace a monitoring. V mnoha členských státech Akční plán z roku 2016 podpořil rozvoj nebo náhled na národní integrační strategie a poskytl informace k používání integrační dotací. V části případů byla nabídnuta i technická podpora národním orgánům při vytváření a následné implementaci reforem těchto politik.

Nicméně stávající výzvy v oblasti zaměstnání, přístupu k základním službám a sociální inkluzi migrantů ukazují, že je nutné podniknout v tomto směru ještě dodatečné kroky, jak je popsáno níže.

Integrace a inkluze: klíčová fakta a čísla

Migranti nemusí čelit nedostatkům pouze v klíčových oblastech (vzdělání, zaměstnání, chudoba, sociální vyloučení, bydlení), ale i v následujících ohledech:

- Migranti mezi 18 a 24 lety narození mimo EU čelili většímu znevýhodnění (21 %) v oblasti zaměstnání, vzdělání a vyučení, než občané EU (12,5 %) – jedná se hlavně o dívky a mladé ženy
- Migranti jsou nuceni častěji čelit nevyslyšeným zdravotním potřebám spojeným s následujícími faktory: nedostatek přístupu nebo limitované zdravotní pojištění, nedostatek informací o dostupnosti a přístupu ke službám, finanční zdroje, koncentrace migrantů ve znevýhodněných oblastech s nižším přístupem ke kvalitnímu zdravotnictví, jazykové bariéry, nedostatečné přizpůsobení systému specifickým potřebám migrantů
- Přestože podíl populace migrantů ve venkovských oblastech je poměrně nízká (2,9 %), jejich integrace je dle daných indikátorů výrazně horší ve srovnání s migranty žijícími ve městech. Problémem venkovských oblastí může být také nedostatek základních služeb, který se následně pojí s nedostatkem speciálních služeb, které migranti potřebují.

Akční plán 2016 navíc potvrdil, že zatímco cílové oblasti plánu zůstávají relevantní, nový akční plán potřebuje propagovat integraci žen migrantek, podpořit inkluzi evropských občanů s migrační zkušeností, více zapojit hostující společnost do integračních a inkluzivních politik a posílit jejich monitoring a evaluaci. Dopady pandemie Covid-19 na migranty a občany EU s migrační zkušeností jsou také předmětem pozornosti a vyzdvihují akutní potřebu výrazného zlepšení přístupu ke zdravotnickým službám.

3. Klíčové principy a hodnoty evropského Akčního plánu na integraci a inkluzi 2021-2027

Principy a hodnoty, se kterými EU při tvorbě Akčního plánu pracuje, jsou základními faktory, které by měly navádět členské státy při tvorbě a implementaci jejich politik a strategií.

Inkluze pro všechny

Inkluze pro všechny se zabývá ujištěním, že politiky jsou přístupné a fungují pro každého včetně migrantů a občanů EU s migrační zkušeností. To znamená přizpůsobení a přepracování obvyklých politik na základě odlišných potřeb společnosti a specifických výzev jednotlivých skupin. Ty kroky, které migrantům pomáhají se integrovat, nemusí a neměly by být prosazovány za cenu nadměrného zvýhodňování slabších a znevýhodněných skupin a menšin. Zároveň by mělo docházet k tvorbě obecných politik, které budou více inkluzivní.

Tento Akční plán prosazuje společný přístup k inkluzi migrantů a cílí na spolupráci s již existujícími, ale i s budoucími strategiemi EU v oblasti rovnosti a sociální koheze. Zakládá se na ujištění, že každý je plně začleněný a podílí se na evropské společnosti. Zvláštní důraz je kladen na implementaci Evropského pilíře sociální práv a Evropského plánu proti rasismu, které by měly být přijaty spolu s tímto Akčním plánem. Bude také vytvořena vazba na Římskou strategii EU pro rovnost, inkluzi a podílení se na LGBTIQ strategii pro rovnost 2020-2025. Zacílí na vytvoření a posílení kontaktu a důvěry mezi rozdílnými komunitami ve společnosti, což zahrnuje i boj proti izolaci a segregaci.

Z více kohezní a inkluzivní společnosti budou profitovat všichni – pomáhá prevenci proti šíření všech forem extrémistických ideologií, které mohou vést k terorismu a násilnému extremismu. Zlepšení prevence může navíc zacílit na sociální tlaky a extremistické ideologie a podpořit tak začlenění a mírové soužití jednotlivců i komunit. Skrze *Radicalisation Awareness Network* Evropská komise podporuje 1. linii lidí, kteří se snaží vytvořit ty nejlepší praktiky a vyvinout takové dovednosti, které by pomohli s násilným extremismem a podpořili by pružnost systému a rehabilitaci společnosti. Inkluze a poskytnutí příležitostí pro mladé ohrožené lidi v oblastech vzdělání, kultury a sportu se může podílet na prevenci proti radikalizaci a na kohezi v EU. Spolupráce na lokální úrovni a přímý kontakt s praxí jsou pro prevenci radikalizace velmi důležité. Je důležité si uvědomit, že inkluze aspiruje také na dosažení změn v mentalitě jednotlivců a v tom, jak se lidé vnímají navzájem a jak přistupují k neznámému.

Cílená pomoc tam, kde je potřeba

Zatímco sociální politiky hlavního proudu by měly být inkluzivní úplně pro každého a měly by dbát na odlišné potřeby společnosti, jisté skupiny a oblasti v hostujících zemích budou potřebovat cílenou podporu k překonání specifických výzev. Nově příchozí migranti při začleňování do evropské společnosti často čelí mnoha výzvám, odvíjejících se od jejich způsobu příjezdu, dovedností, jazykové vybavenosti a historie. V rámci každé strategie by se měl vytvořit cílený a přizpůsobivý mechanismus podpory pro co nejrychlejší začlenění příchozích. Takovým příkladem mohou být třeba kurzy pro vysoce kvalifikované migranty, které jim umožní co nejlepší využití jejich znalostí a dovedností. Členské státy čelící migračním tlakům by měly být v takových cílených a úzce zaměřených strategiích co nejvíce podporovány. Dále je důležité uznat, že přicházející děti potřebují přídatnou podporu, zvláště pokud se jedná o děti bez doprovodu.

Priority v tématech genderu a diskriminace

Tento Akční plán bude brát v potaz kombinaci osobních charakteristik jako jsou pohlaví, rasa nebo etnický původ, náboženství, víra, sexuální orientace a handicap, které migrantům v rámci integrace mohou přinášet speciální výzvy a překážky. Zásadní dokumenty, z kterých plán v tomto ohledu vychází jsou *Gender Equality Strategy 2020-2025*, *EU anti-racism action plan 2020-2025*, *EU Roma Strategic Framework for equality, inclusion and participation*, *LGBTIQ Equality Strategy* a *Strategy on the rights of persons with disabilities*.

Především ženy a dívky migrantky čelí v porovnání s chlapci a muži dodatečným překážkám v procesu začlenění se. Často musí překonat strukturální bariéry a vypořádat se s genderovými stereotypy a předsudky. U žen je větší pravděpodobnost, že přichází do Evropy za členy rodiny, ovšem jejich povinnosti v domácnosti jim mohou bránit v plném zapojení do pracovního trhu a do integračních programů. Pokud se ženy zapojí do pracovního procesu, obsazují pozice, pro které jsou až příliš kvalifikované, a to častěji než občanky daného státu.

Občané EU s migrační zkušeností také čelí nepřímé či přímé diskriminaci a rasismu při hledání bydlení nebo zaměstnání, v běžném studijním a pracovním životě i v sousedství. Taková diskriminace může být spojena ryze s jejich migrační historií, nicméně příčinou mohou být také jiné aspekty jako víra či náboženství nebo jejich rasový a etnický původ. LGBTIQ migranti s handicapem mohou také čelit různým formám diskriminace.

Podpora všech stádií integračního procesu

Úspěšné začlenění migrantů závisí na prvotních aktivitách a dlouhodobé investici. Poskytování podpory migrantům a přijímajícím komunitám již od prvotního okamžiku je naprosto klíčové. Integrace může dokonce začít ještě před příjezdem do EU. Členské státy by tak, pokud možno, měly ustanovit či rozvinout předodjezdové integrační aktivity a efektivně je propojit s těmi začínajícími po příjezdu. Došlo by tak k urychlení a ulehčení celého procesu.

Je důležité si uvědomit, že integrace není časově ohraničeným procesem. Právě proto jsou nepostradatelné ty strategie, které podporují probíhající inkluzi a smysluplné zapojení ve společnosti dlouhodobě. Navržený finanční plán 2021-2027 bere v úvahu potřeby pro investice tohoto typu v rámci *Asylum and Migration Fund*. Finanční podpora pro oblasti zaměstnání, vzdělání, sociální a zdravotní péče a ubytování je uskutečňována skrze fondy kohezní politiky (*European Social Fund Plus, European Regional Development Fund, European Agricultural Fund for Rural Development, Erasmus+, ...*).

Maximalizace přidané hodnoty díky různorodým partnerstvím

Zatímco národní vlády jsou primárně zodpovědné za obecnou tvorbu integračních a sociálních politik (vzdělávání, zaměstnání, ubytování, zdravotnictví), EU hraje klíčovou roli v jejich podporování skrze vyčleněné fondy, koordinované akce a navazování relevantních partnerství.

Proces integrace se odehrává v každé vesnici, městě a regionu, kde migranti žijí, pracují, chodí do školy nebo do sportovního klubu. Lokální level je zásadním při uvítávání nově příchozích. Občanské organizace, vzdělávací instituce, zaměstnavatelé, socio-ekonomičtí partneři, sociálně-ekonomické organizace, církve, náboženské a filozofické komunity, studentské a mladistvé organizace a organizace pro diasporu mají na celý proces stejný vliv jako sami migranti, jejich role je v dosažení opravdu efektivní integrační politiky velmi důležitá.

4. Aktivity v rámci jednotlivých sektorů

Tento Akční plán nabádá k vytvoření aktivit, které by propojily jednotlivé sektory a jejich úsilí o dosažení integrace a inkluze. Navržena jsou nová opatření, která počítají s větším zapojením jednotlivých členských států a využitím jejich přidaných hodnot k lepším výsledkům. Navrhované aktivity se zakládají na konzultacích Evropské komise s širokou škálou aktérů mezi červnem a říjnem 2020. Jednalo se o veřejné konzultace a cílené debaty s konkrétními členskými státy, lokálními a regionálními úřady, sociálními a ekonomickými partnery, zaměstnavateli, občanskou-společenskými organizacemi, nadacemi, mezinárodními organizacemi a migranty včetně uprchlíků.

I. Vzdělávání a trénink

Vzdělávání a péče od raného dětství (*ECEC*) až po dospělost je základem úspěšné a aktivní účasti ve společnosti a je také jedním z nejsilnějších nástrojů pro budování více inkluzivní společnosti. Pandemie koronaviru Covid-19 ještě více poukázala na důležitost inkluze a rovných příležitostí v oblasti vzdělání. Inkluze a rovnost pohlaví jsou jednou ze šesti dimenzí *European Education Area*, která má za cíl být plně splněna v roce 2025. Více inkluzivní vzdělávací systém také napomůže v plnění klíčových objektů Digitálního vzdělávacího akčního plánu. Celoživotní sbírání dovedností a vzdělávání podporuje *European Skills Agenda*.

Školy mají potenciál být opravdovým centrem integrace pro děti a jejich rodiny. Vyšší zapojení dětí migrantů a dětí s migrační zkušeností v základním a středním vzdělání může mít značně pozitivní efekt na jejich osobní rozvoj, ale potenciálně i na začlenění jejich rodin. V takovém případě však musí být zajištěno poskytnutí dostatečné podpory pro kulturně a jazykově odlišné děti. Školní prostředí zahrnující podporující komunity může poskytovat velké výhody rodičům, ale zejména dětem s migrační zkušeností. Aby tohoto pozitivního efektu mohlo být dosaženo, učitelé musí disponovat specifickými dovednostmi a musí mít dostatečné zdroje k vedení multikulturních a vícejazyčných tříd. Další důležitou oblastí je boj proti segregaci a podporování interakcí mezi migranty a místními dětmi. Vyučováním demokracie a podporou kritického myšlení mohou školy přispět k prevenci proti nástrahám extremistických ideologií, organizací a hnutí.

Handicapované děti migrantů potřebují speciální podporu, aby se do vzdělávacího procesu spolu s ostatními mohly zapojit. Přípravovaná komplexní strategie dětských práv bude založena na inkluzi a bude se snažit o ujištění, že všechny děti bez ohledu na původ, schopnosti, sociálně-

ekonomické pozadí a legální status budou mít rovné příležitosti pro ochranu a využití svých práv.

Přechod ze studijního do pracovního života může být zvláště obtížný pro nově příchozí mladistvé migranty, zejména ty nedoprovázené, protože standardní podpora obvykle končí s dosažením 18 let věku. Jakákoliv předcházející příprava mladistvých na tuto změnu by mohla být obzvlášť užitečná.

Umožnění uznání rekvalifikace z třetích zemí, jejich zviditelňování a lepší porovnatelnost s EU rekvalifikacemi, zároveň nabídka překlenovacích kurzů doplňujících kvalifikaci migrantů získanou v zahraničí jsou bez sporu klíčovými faktory rychlejší a spravedlivé inkluze migrantů na trhu práce. Může to být pro migranty také motivací v dalším studiu a rozvoji dovedností.

Studium jazyka v hostující zemi je základním kamenem úspěšné integrace a nemělo by skončit pár měsíců po příjezdu. Jazykové kurzy by měly být také podporovány i pro mírně pokročilé a pokročilé studenty, poskládané na míru potřebám jednotlivých skupin. Byl prokázán velmi pozitivní efekt kombinace studia jazyka s výkonem povolání nebo dalším rozvojem dovedností. Migranti se musí také naučit rozumět evropským zákonům, kultuře a hodnotám, aby se na utváření společnosti mohli co nejdříve začít podílet.

Čeho chce EU v této oblasti dosáhnout?

- Kvalitnějšího vzdělání, inkluze a dětské péče pro děti migranty a děti s migrační zkušeností, a to již od raného věku;
- kvalifikovanějšího pedagogického sboru, který bude disponovat potřebnými zdroji a bude podporován ve vedení multikulturních a vícejazyčných tříd ku prospěchu dětí migrantů i místních dětí;
- vzdělávacích komunit vytvořených se zapojením škol, zdravotních a sociálních služeb a rodičů;
- rychlejšího a jednoduššího uznání kvalifikací nabytých v zemích mimo EU;
- větší účasti migrantů v jazykových a občanských programech, které je budou hned od jejich příjezdu doprovázet na cestě integrace.

Jak bude Evropská komise tyto cíle podporovat?

- Vylepšení zapojení a úspěchů ve vzdělání skrze:
 - o nové průvodce inkluzí pro děti, které budou publikovány na začátku roku 2021;

- cílenou podporu pro vyšší kvalifikaci učitelů a jejich schopnost čelit kulturním, náboženským a jazykovým odlišnostem ve třídách pod vedením *Erasmus Teacher Academies*;
- vzdělávací aktivity a poradenství pro členské státy při jejich tvorbě a implementaci efektivních inkluzivních vzdělávacích politik pod záštitou *European Education Area*;
- poskytování cílených kurzů mladým pracujícím se záměrem předat jim specifické schopnosti pro podporu integrace mladistvých;
- vylepšení uznávání kvalifikací díky:
 - podpoře spolupráce mezi národními orgány zabývajícími se integrací a národními centry pro uznávání kvalifikací;
 - transparentnosti uznávání kvalifikací uprchlíků skrze program *Erasmus*;
 - prosazování výměnných kurzů pro migranty mezi jednotlivými členskými státy;
 - poskytování informací ohledně uznávání kvalifikací a dovedností využíváním plného potenciálu portálu *Europass portal*;
 - prosazování transparentnosti kvalifikačních systémů díky *European Qualifications Framework*;
- spolupráce a výměna informací a zkušeností se členskými státy v otázce dalšího vývoje ucelených a přístupných jazykových programů, včetně kurzů pro vyšší jazykové levely;
- podpora výměn úspěšných přístupů k občansky orientovaným kurzům mezi jednotlivými členskými státy.

Členské státy jsou v tomto ohledu nabádány k:

- zvýšení počtu dětí migrantů a dětí s migračním zkušeností, které se podílejí na vzdělávacích programech podporujících kulturně a jazykově odlišné jedince;
- zajištění rychlých, transparentních a finančně nenáročných procesů pro uznávání kvalifikací ze zahraničí;
- zařazení řízení multikulturních a vícejazyčných tříd, ohodnocování a přemísťování studentů mezi klíčové dovednosti učitelů;
- vytvoření podpůrných programů pro nedoprovázené migranty, kteří přicházejí ve věku, kdy se na ně již nevztahuje povinná školní docházka a programů pro nedoprovázené migranty, kteří v důsledku dospívání čelí sociálním změnám;
- zajištění přístupnosti a finanční nenáročnosti volnočasových aktivit a sportů;

- zajištění podpory ve studiu jazyka po prvotní integrační fázi, aby došlo k jeho rozvoji na pokročilou úroveň;
- plnému využívání evropských fondů, zejména *European Social Fund Plus*, *Asylum and Migration Fund* a *European Regional Development Fund* na podporu programů spojených se vzděláváním, nabýváním dovedností nebo studiem jazyka s ohledem na identifikované potřeby národního a lokálního levelu.

II. Zaměstnání a dovednosti

Migranti tvoří značnou část evropské pracovní síly. Koronavirová krize jejich důležitost v tomto systému ještě vyzdvihla. Mnoho migrantů přichází s dovednostmi, které jsou na našem trhu práce velmi žádané, přesto však čelí těžkostem, jsou nedocenění a nemohou najít práci, která by jejich kvalifikaci odpovídala. Skupina, která se s těmito problémy potýká nejvíce, jsou ženy. Čelí větším překážkám a jejich přístup k podpoře je limitovanější, což vede k depreciaci jejich dovedností. Podobným problémům čelí i handicapovaní migranti.

European Skills Agenda podporuje každého, včetně migrantů, ve vylepšování svých dovedností a jejich užívání. Pokud dojde k ohodnocení dovedností migranta ještě před jeho příjezdem, bude následovat rychlejší začlenění na trhu práce, zejména ve specifických programech.

Migranti, kteří se věnují podnikání přispívají ekonomickému růstu, vytváří pracovní místa a mohou tak také podpořit post-pandemickou rehabilitaci. Potýkají se ale s překážkami jako např. nedostatečné propojení v rámci trhu, nedostatek informací a znalostí ve finančních regulacích. Zejména přístup k informacím týkajících se financí a finanční gramotnosti by mohl být v překonávání těchto překážek velmi prospěšný. Finanční gramotnost a informace o finančních službách je však důležitá nejen pro podnikatele, ale i pro ostatní migranty, kterým by tyto informace pomohly ve vytváření stabilního života pro ně a jejich rodiny, vezmeme-li v potaz remitence.

Efektivní inkluze migrantů a občanů EU s migrační zkušeností na trh práce vyžaduje aktivní spolupráci mnoha aktérů – včetně veřejných orgánů na lokální, regionální a národní úrovni a evropské úrovni, občansko-sociálních organizací, ekonomických a sociálních partnerů a zaměstnavatelů.

Kvalita programu VET (*Vocational Education and Training*) spolu se silnou pracovní základnou by byla pro migranty výjimečně nápomocnou. Jejich účast na tomto programu však ještě není plně zaručena.

Čeho chce EU v této oblasti dosáhnout?

- Silnější spolupráce na evropské, národní a lokální úrovni mezi klíčovými aktéry pracovního trhu a migranty;
- podnikatelé z řad migrantů, včetně sociálních podnikatelů, by měly získat více podpory skrze jednodušší přístup k finančnímu poradenství a koučinku;
- větší zapojení žen migrantek na trh práce;
- efektivnější a rychlejší ohodnocení dovedností migrantů; rozšiřování dovedností a rekvalifikace jsou nadále podporovány, včetně uznání neformální formy studia;
- více migrantů, kteří se zapojí do vysoce kvalitního programu VET.

Jak bude Evropská komise tyto cíle podporovat?

- Spoluprací se sociálními a ekonomickými partnery na prosazování integračního přístupu stakeholderů na trh práce skrze *European Partnership for Integration*;
- podporou zaměstnavatelů skrze možné výměny a vzájemným vzděláváním pracovníků na základě iniciativy *Employers together for integration*;
- zajištěním podpory pro inkluzivní podnikání pod záštitou *InvestEU* pro muže i ženy zahrnující i migranty;
- umožněním ohodnocení a uznání dovedností skrze:
 - o sdílení a měření praktikování dovedností pomocí *European Integration Network*, *European Network of Public Employment Service*, *Europass platform*;
 - o další vývoj a propagaci užívání *EU Skills Profile Tool for Third Country Nationals* i mezi veřejnými úřady a ostatními organizacemi, i v případě předodjezdového ohodnocování;
- podporou lidí s migračním zkušeností díky přicházejícímu programu *Citizens, Equality, Rights and Values programme*.

Členské státy jsou v tomto ohledu nabádány k:

- využívání *EU Skills Profile Tool for Third Country Nationals* především pro azylanty, uprchlíky a migranty a k posílení procedur pro uznání neformálních forem studia;

- zvýšení povědomí o diskriminaci v přijímacím procesu a dále v zaměstnání a k posílení opatření proti diskriminaci;
- podpoření migrantů podnikatelů skrze cíleně vytvořené programy mentoringu, otevření standardních podpůrných podnikatelských struktur i pro migranty a jejich zařazení do integračních programů;
- plnému využívání evropských fondů, zvláště fondu *European Social Fund Plus* a *European Regional Development Fund* k podpoře programů a opatření spojených s integrací na pracovním trhu, v souladu s identifikovanými potřebami daného národního a regionálního levelu.

III. Zdravotnictví

Nedostatečný přístup k zdravotnickým službám může být zásadní překážkou v procesech integrace a inkluze vzhledem k tomu, že ovlivňuje všechny aspekty života, včetně vzdělávání a zaměstnání. Migranti se musí konfrontovat se specifickými bariérami v přístupu ke zdravotnickým službám včetně administrativních překážek, strachu z nejistoty jejich délky pobytu, diskriminací, nedostatkem informací, neznámosti zdravotnického systému a jeho fungování a jazykovými a kulturními bariérami. Ženy migrantky čelí dalším výzvám vzhledem k tomu, že většinou disponují horší znalostí jazyka, slabšími sociálními vazbami a vyšší zodpovědností za rodinu.

Pandemie koronaviru Covid-19 ukázala další nerovnosti, které v přístupu ke zdravotnictví panují. Ukázalo se, že tyto nerovnosti mohou být pro společnost velkým rizikem. Migranti častěji pracují na postech, kde jsou v přímém kontaktu s ostatními lidmi, což jim samotným a jejich rodinám přináší vyšší riziko kontaktu s Covidem-19 a dalšími infekčními chorobami.

Mentální zdraví je pro integraci migrantů také velmi důležité. Migranti, zvláště uprchlíci, čelí vysokému riziku vývoje mentálních onemocnění v důsledku prožitých traumat (v rodné zemi, během jejich cesty, ale i po příjezdu), ale přesto mají problémy se zpřístupněním odborné zdravotnické pomoci.

Čeho chce EU v této oblasti dosáhnout?

- Migranti a EU občané s migrační zkušeností jsou informováni o jejich právech a mají rovný přístup k běžné zdravotnické péči, včetně odborníků z oblasti duševního zdraví, to vše v souladu s ustanovenou právní praxí dané země;
- specifické výzvy, kterým musí čelit ženy migrantky (včetně předporodní a poporodní péče), jsou při tvoření přístupu ke zdravotnictví plně brány v potaz.

Jak bude Evropská komise tyto cíle podporovat?

- Prosazováním přístupu migrantů ke zdravotní péči skrze:
 - o Finanční pomoc jednotlivým projektům díky fondu *Asylum, Migration and Integration Fund* a podporování inkluze lidí s migrační zkušeností pomocí programu *Citizens, Equality, Rights and Values programme*;
 - o spolupráci s jednotlivými členskými zeměmi v procesu ustanovení rovného přístupu ke kvalitní a dostupné zdravotnické péči, která bude podporovaná následujícími fondy: *European Social Fund Plus, European Regional Development Fund*;
- prosazováním a podporou výměny zkušeností mezi členskými státy v rámci:
 - o podpory programů o prevenci a zdraví speciálně cílených na migranty;
 - o přístupu k rehabilitačním službám a službám zajišťujícím duševní zdraví.

V této oblasti jsou členské státy nabádány k:

- zajištění vzdělání zdravotníků v oblasti specifických potřeb skupin migrantů (migranti s traumatem, oběti *human trafficking*, oběti genderového násilí, děti bez doprovodu, starší lidé, handicapovaní lidé atd.) pomocí využívání projektů spadajících pod zdravotnické programy EU;
- zajištění přístupu migrantů ke zdravotnické péči, včetně odborné pomoci v oblasti duševního zdraví, skrze poskytování služeb přizpůsobených potřebám migrantů a zamezení diskriminace;
- plnému využívání evropských fondů *European Social Fund Plus, Asylum and Migration Fund* a *European Regional Development Fund* k podpoře programů a opatření přijatých pro zpřístupnění zdravotnických služeb v souladu s identifikovanými potřebami na národní a regionální úrovni.

IV. Bydlení

Přístup k dostačujícímu a finančně dostupnému bydlení je dalším z klíčových aspektů úspěšné integrace. Bydlení silně ovlivňuje i příležitosti pro vzdělávání, zaměstnání a interakci mezi migranty a místními komunitami. Nedostačující bydlení a segregace mohou vyvolat vyloučení ze společnosti, což má negativní dopad na sociální kohezi. Zvyšování cen nemovitostí, nedostatek finančně dostupného a sociálního bydlení a diskriminace na trhu nemovitostí komplikuje migrantům možnost nalézt adekvátní a dlouhodobé bydlení.

Přestože otázka bydlení je ryze v národní kompetenci, Evropská komise může podporovat členské státy stejně jako lokální a regionální orgány ve snaze čelit výzvám a propagovat inkluzivní řešení.

V posledních letech bylo i díky evropským dotacím v řadě členských zemí vyvinuto mnoho inovativních řešení této otázky. Přístupy založené na partnerství, spolubydlení a bydlení zajištěné zaměstnavatelem a sociálními službami se ukázaly být slibnými modely pro další tvoření inkluze a komunit. Evropská komise bude podporovat finančně dostupné bydlení a další implementaci podobných iniciativ skrze založení *Affordable Housing Initiative*.

Samostatné bydlení pro žadatele o azyl s vysokou pravděpodobností garance mezinárodní ochrany může urychlit integrační proces, zvláště pokud je spojen s včasně poskytnutou podporou.

Čeho chce EU v této oblasti dosáhnout?

- Migranti a občané EU s migrační zkušeností mají přístup k adekvátnímu a finančně dostupnému bydlení, a to včetně sociálního bydlení;
- členské země a lokální i regionální orgány mají přístup k širokému spektru nástrojů a praktik v boji proti diskriminaci na trhu nemovitostí;
- inovativní řešení otázky bydlení, které podporují inkluzi a bojují proti segregaci jsou v EU široce využívány.

Jak bude Evropská komise tyto cíle podporovat?

- Spoluprací s členskými státy v propagování adekvátního a finančně dostupného bydlení včetně sociálního bydlení a poskytováním doplňujících integračních služeb financovaných z evropských fondů *European Regional Development Fund*, *European Social Fund Plus*, *Asylum and Migration Fund* and *InvestEU*;

- podporováním společného vzdělávání mezi členskými zeměmi, městy, vesnicemi a regiony v boji proti diskriminaci na trhu nemovitostí a občanské segregaci, to vše díky zapojení *European Integration Network*, *Urban academy for integration* a financování z fondu *Asylum and Migration Fund*;
- prosazováním modelů samostatného ubytování (raději než spolubydlení) pro žadatele o azyl – zejména rodiny a rozšiřováním úspěšných inovativních modelů inkluzivního a finančně dostupného bydlení pro držitele mezinárodní ochrany.

Členské státy jsou v této oblasti nabádány k:

- Zajištění integračního přístupu a organizaci bytových politik spolu s politikami týkajícími se přístupu ke vzdělání, zaměstnání, sociálním službám a zdravotnictví;
- poskytnutí řešení k uzpůsobenému a samostatnému bydlení pro uprchlíky a žadatele o azyl, kteří disponují vysokou pravděpodobností pro obdržení mezinárodní ochrany s cílem zajistit hladký průběh tohoto procesu;
- plnému využívání evropských fondů, zejména *European Regional Development Fund*, *Asylum and Migration Fund* a *InvestEU*, k propagaci adekvátního a finančně dostupného bydlení včetně sociálního bydlení v souladu s potřebami na národní a regionální úrovni a k využívání fondu *European Social Fund Plus* ke zpřístupnění bydlení.

5. Aktivity podporující integraci a inkluzi napříč sektory

I. Tvorba silných partnerství pro efektivnější integrační proces

Integrace je sociální proces, jehož odpovědnost se rozprostírá mezi více aktéry: migranty, hostující komunity, veřejné orgány a instituce, sociální a ekonomické partnery, občansko-spoločenské organizace, církve, náboženské a filozofické komunity a soukromý sektor. Posilování aktivního zapojení migrantů a hostujících komunit je pro udržitelný a úspěšný proces integrace klíčové. Evropská komise se bude pomocí dlouhodobých a různorodých partnerství na více vládních úrovních snažit o proaktivní přístup napříč sektory. Při této aktivitě se bude Evropská komise opírat o úspěšné precedenty spolupráce jako například *Partnership on the*

inclusion of migrants and refugees, European Partnership for integration with social and economic partners a zacílí také na vylepšení spolupráce s venkovskými oblastmi.

Pro maximalizaci efektu je také důležité zajistit, aby všechny vládní úrovně (evropská, národní, přeshraniční, regionální a lokální) byly plně zapojeny do tvorby a implementace integračních strategií.

Čeho chce EU v této oblasti dosáhnout?

- Posílení a možnosti zapojení všech relevantních stakeholderů do procesu integrace;
- vybudování různorodých partnerství na evropské, národní, regionální i lokální úrovni;
- strukturovaného a otevřeného dialogu mezi Evropskou komisí a nejvýznamnějšími stakeholdery.

Jak bude Evropská komise tyto cíle podporovat?

- Podporováním členských států skrze:
 - o posilování *European Integration Network* a využívání této sítě k podpoře členských států ve vytváření, úpravách a implementaci národních strategií a akčních plánů v oblasti integrace;
 - o poskytování cílených dotací a posilování kapacit, aby členské státy mohly prosazovat spolupráci mezi klíčovými stakeholdery na národní, regionální či lokální úrovni;
 - o rozšiřování inovativních řešení v oblasti zaměstnání a dovednostní a sociální inkluze napříč Evropou s využitím transnacionálních spoluprací, partnerství a fondu *European Social Fund Plus*;
- podporováním lokálních a regionálních orgánů skrze:
 - o odstartování partnerství s *Committee of the Regions* k vytvoření politického dialogu a podpoře vzdělávání a výměně zkušeností týkajících se integrace mezi lokálními a regionálními orgány;
 - o rozšíření *Urban academy on integration* v komplexní program pro budovatele politik a pracovníky z praxe na lokálních, regionálních a národních úrovních integrace;
 - o posilování náboženských dialogů mezi komunitami, podporování měst v prevenci proti radikalizaci, vedení a vzdělávání pracovníků v terénu a

lokálních aktérů zahrnující iniciativu *Radicalisation Awareness Network* a *EU Cities against Radicalisation*;

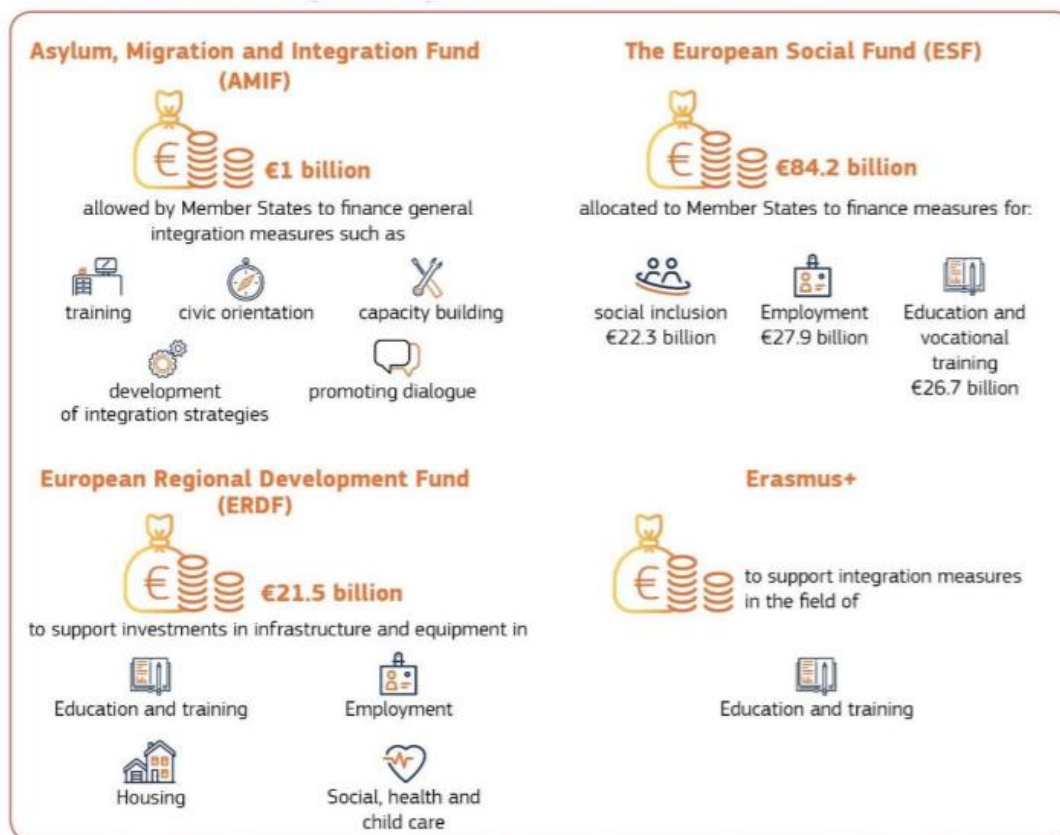
- objevování spolupráce s partnery operujícími na venkově pro zajištění inkluze a integrace migrantů i v těchto oblastech;
- posilováním hostitelských komunit skrze:
 - vytváření schopnosti lokálních a regionálních orgánů zapojit i lokální komunity do tvorby a implementace integračních aktivit a programů;
 - financování projektů propagujících dobrovolnické aktivity vytvořené migranty a hostujícími komunitami;
 - prosazování mentoringu a *buddy* programů mezi lokálními komunitami a nově příchozími migranty;
- podporováním občanské společnosti skrze:
 - účast na pravidelných konzultacích a dialogu s občanskou společností a organizacemi diaspory a zároveň poskytování podpory zaměstnavatelům.
- podporováním nadací a ostatních sociálně-ekonomických organizací skrze:
 - ustanovení strukturálního dialogu týkajícího se integrace migrantů a objevování možných nástrojů spolupráce s nadacemi a systémovými organizacemi pracujícími s nadacemi.

II. Zvýšené možnosti dotací na základě Víceletého evropského finančního rámce 2021-2027

Podpora členských států v integraci a inkluzi skrze dotace zůstane pro Evropskou komisi prioritou. Centralizované řízení programů pro získávání dotací bude spravováno Evropskou komisí, nebo členskými zeměmi. Integrace je, jakožto dlouhodobý proces, podporována skrze různé evropské fondy.

Main EU funds contributing to integration and inclusion under the 2014-2020 period

V rámci tohoto finančního plánu Evropská komise navrhla se v budoucnu zaměřit na fond *Asylum and Migration Fund (AMF)* pro podporu horizontálních opatření a konkrétních opatření implementovaných v raném stádiu integračního procesu. Integrace na trhu práce a sociální inkluze migrantů by měla být dotována z fondu *European Social Fund Plus (ESF+)*. Fond *European Regional Development Fund (ERDF)* potom podpoří inkluzi skrze infrastrukturu, vybavení a přístup ke službám ve vzdělávání, zaměstnání, bydlení, sociální, zdravotní a dětské péči. V oblastech relevantních pro integraci by výše zmíněné fondy měly spolupracovat a navzájem se doplňovat s dalšími evropskými fondy a programy (*Erasmus+*, *Recovery and Resilience Facility*, *European agricultural fund for rural development*, *InvestEU*) v podpoře sociální inkluze. Členské státy budou mít i možnost na vyžádání získat technickou podporu při vytváření či vylepšování integračních a inkluzivních politik, a to díky *Technical Support Instrument*. Speciální aktivity vyžadované při inkluzi občanů EU s migrační zkušeností by mohly být finančně podporovány programem *Citizens, Equality, Rights and Values programme*.

Lokální a regionální orgány hrají v integračním proces klíčovou roli, avšak často jim chybí zdroje pro aplikaci integračních opatření nebo mají problémy s přístupem k evropským fondům. V tomto kontextu Evropská komise navrhuje snazší zpřístupnění fondů díky lepší informovanosti a zvýšenému zapojení v přípravě, implementaci a revizi relevantních národních programů, které spadají pod sdílenou agendu.

Čeho chce EU v této oblasti dosáhnout?

- Členské země upřednostňují dotace pro integraci z fondů EU podílejících se na integraci, a to na základě identifikovaných potřeb na národní a regionální úrovni;
- přístup k evropským dotacím určeným pro integraci a inkluzi je uzpůsoben pro členské státy a klíčové stakeholdery, a to včetně lokálních a regionálních orgánů;
- větší povědomí potenciálních příjemců dotací o jejich možnostech v oblasti integrace na úrovni EU;
- úřady řídící evropské financování v oblasti integrace mají o integračních aktivitách a procesech na národních, regionálních a lokálních úrovních dostatečné povědomí;
- spolupráce s relevantními stakeholdery, zejména s lokálními a regionálními orgány, je díky využívání evropských fondů a programů posílena;
- inovativní nástroje jsou pro financování integrace užívány na běžné bázi.

Jak bude Evropská komise tyto cíle podporovat?

- Organizováním pravidelných výměn zkušeností s řídicími orgány fondů *Asylum and Migration Fund*, *European Social Fund Plus*, *European Regional Development Fund*, *Erasmus+*, *European agricultural fund for rural development*;
- navržením *European Child Guarantee* k boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení mezi nejvíce znevýhodněnými dětmi v EU, včetně dětí s migrační zkušeností;
- uspořádáním několika webinářů cílících na veřejné orgány a organizace občanské společnosti a vytvořením podpůrných nástrojů pro využívání evropských fondů pro integraci v programovém období 2021-2027;
- stimulováním investic v oblasti vzdělávání a profesního tréninku, sociální infrastruktury (školy, univerzity, nemocnice, dlouhodobá péče, finančně dostupné a přístupné bydlení), mikro-financování, sociálního podnikání a sociální inovace, to vše za účelem zvýhodňování migrantů a v rámci programu *Social Investment and Skills Window* (pod záštitou *InvestEU*);

- vytvořením veřejně-soukromých partnerství, například s nadacemi a soukromými dárci.

Členské státy jsou v rámci využívání evropských fondů nabádány k:

- plnému využívání evropských fondů na základě identifikovaných potřeb na národní a regionální úrovni – investice mohou být učiněny v oblastech vzdělávání, zaměstnání, bydlení, sociální a zdravotnické služby, zvyšování kapacit pro vypořádávání se se segregací a diskriminací;
- zajištění koordinovaného přístupu na všech úrovních plánování a používání evropských dotací získaných na integraci a inkluzi;
- zvýšení zapojení soukromých stakeholderů v integračních aktivitách pomocí inovativních nástrojů, partnerství a dalších motivujících podnětů;
- zpřístupnění evropských fondů i lokálním a regionálním orgánům prostřednictvím specifických výzev pro regionální a lokální orgány;
- zavedení vhodných opatření pro lepší informovanost potenciálních příjemců evropských dotací pro integraci a inkluzi;
- zapojení lokálních a regionálních orgánů, občansko-společenských organizací, organizací reprezentující diasporu a sociálních a ekonomických partnerů do přípravy, revizí, implementace a monitoringu programů pro období 2021-2027 (*AMF, ESF+, ERDF*);
- zahrnutí situace migrantů a jejich dětí (ve zdravotnictví, zaměstnání, vzdělání) v rámci jejich národních plánů *Recovery and Resilience Plans*;
- využívání technické podpory *Technical Support Instrument* pro propagaci tvorby, rozvoje a představení konkrétně cílených reforem spojených s integračními a inkluzivními politikami napříč oblastmi.

III. Podpora zapojení a konfrontace s hostující společností

Vytvoření rozdílné, inkluzivní a vítající společnosti je proces vyžadující zapojení jak hostující společnosti, tak migrantů. Začlenění migrantů a občanů EU s migrační zkušeností – aktivní propagování jejich zapojení v diskuzi a rozhodovacích procesech může pomoci v integračních a inkluzivních strategiích a v ujištění o efektivitě a odrazu reálných potřeb migrantů. Evropská komise také představila expertní skupinu složenou z migrantů a organizací migranty

zastupující, která by měla být k dispozici při konzultacích tvorby a implementace budoucích strategií v oblastech migrace, azylu a integrace.

Možnost setkávání se a interakce s lokálními komunitami je pro migranty důležitá jak ve škole a v kanceláři, tak ve sportovním klubu nebo v sousedství. Pomáhá se tak inkluzi a tvorbě kohezní společnosti. Za klíčovou je považována i propagace mezikulturního dialogu včetně dialogu v rámci různých náboženských komunit. Interakce migrantů s hostujícími komunitami poskytuje i příležitost pro místní obyvatele se obohatit zkušenostmi a zvyklostmi jiných kultur. Ve všech těchto aktivitách jsou členské země podporovány komunitními projekty.

Společné zapojení obyvatel ve vzdělávání, kultuře a sportu sbližuje, pomáhá v boji proti xenofobii, vyloučení, radikalizaci, narativu my vs. oni, v budování vzájemného respektu a dává migrantům pocit náležitosti. Programy pro mladistvé (například *European Solidarity Crops*) umožňují dobrovolníkům se podílet na projektech pracujících s identitou, kulturou, kulturními rozdíly, předsudky a konflikty, budováním respektu a porozumění.

Prosazování výměn zkušeností mezi členskými státy a zapojení migrantů do tvorby a implementace relevantních evropských programů by mohlo přispět k aktivnějšímu zapojení migrantů do společnosti a vytvoření lepšího porozumění v oblastech genderu, rovnosti, LGBTIQ komunit, xenofobie a antisemitismu.

Dobrá informovanost o migraci a integraci může předejít potenciálnímu vytvoření předsudků a polarizace. 61 % Evropanů se však necítí dobře, či vůbec informovaní o migraci a integraci. Práci s médii, vzdělávacími institucemi a občansko-společenskými organizacemi by se tudíž mělo docílit lepší informovanosti občanů EU.

Čeho chce EU v této oblasti dosáhnout?

- Většího zapojení občanů EU s migrační zkušeností v rozhodovacích procesech na lokální, regionální, národní a evropské úrovni;
- více příležitostí pro setkávání a interakci mezi občany EU s migrační zkušeností a migranty v lokálních komunitách (navrhovanými oblastmi kontaktu jsou umění, kultura, sport a sociální život obecně);
- ženy migrantky mají rovné příležitosti pro zapojení se do společnosti;
- Evropané se cítí lépe informovaní o tématech integrace a migrace.

Jak bude Evropská komise tyto cíle podporovat?

- Finančními projekty pro navýšení kapacity národních, regionálních a lokálních orgánů k zapojení migrantů a migračních organizací do rozhodovacích procesů;
- intenzivním zapojením expertní skupiny do tvorby a implementace evropských politik v oblastech migrace, azylu a integrace;
- podporováním rozvoje pro sponzorování komunit v rámci programů pro držitele mezinárodní ochrany napříč EU, výměny zkušeností a posílení spolupráce všech relevantních veřejných a soukromých stakeholderů;
- zavedením ocenění, tzv. integrační ceny pro školy, lokální komunity, umělecké a kulturní organizace a sportovní a mládežnické kluby za jejich podílení se na procesech integrace a inkluze;
- organizováním fotbalových festivalů (ve spolupráci s UEFA) zacílených na mladé migranty ve městech, které budou hostovat další Evropské poháry;
- dalším rozvojem prostředí vhodného pro sociální ekonomii a sociální inovace, které přispívá k inkluzi, to skrze budoucí akční plán *Action Plan for Society Economy*;
- financováním projektů podporujících zvýšení povědomí o faktech, údajích a hlavních trendech integrace a migrace pro experty z oblasti žurnalistiky a studenty tohoto oboru.

Členské státy jsou v této oblasti nabádány k:

- Sjednocení národních integračních strategií s národními akčními plány proti rasismu a rasové diskriminaci;
- zapojení migrantů a migračních organizací do tvorby, implementace a evaluace integračních a inkluzivních strategií a programů, včetně těch financovaných z evropských fondů;
- prosazování výměny zkušeností v hostujících společnostech skrze dobrovolnictví, sport, neformální vzdělávání, kulturní a mládežnické aktivity.

IV. Zvýšení užívání nových technologií a digitálních nástrojů určených k integraci a inkluzi

Technologická inovace otevírá nové příležitosti k modernizaci a usnadnění přístupu k integraci a ostatním službám. Vládní digitalizace na všech úrovních může usnadnit přístup k digitálním veřejným službám. Pokud ale nebude digitalizace služeb hromadně zpřístupněna, mohla by

místo zmenšení rozdílů naopak poukázat na nerovnosti panující ve společnosti. Koronavirová krize ukázala potenciální digitalizaci služeb jakými jsou vzdělávání, jazykové kurzy a integrační kurzy. Mnoho členských států muselo přizpůsobit své integrační služby zaváděným opatřením a přesunout své jazykové kurzy do on-line prostoru. Tato změna však vynesla na povrch další problémy, kterým migranti a občané EU s migrační zkušeností čelí – nedostatečná infrastruktura (problémy s internetovým připojením na venkově), jazykové bariéry, nedostatečné dovednosti pro užívání digitálních služeb, nedostatek elektronických přístrojů v rámci domácností. On-line služby mohou být ale extrémně efektivní v před-odjezdové fázi, kdy se díky nim mohou migranti naučit jazyk a nabýt dovedností urychlující integraci po příjezdu, v neposlední řadě se také mohou spojit s komunitami, které je uvítají po jejich příjezdu.

Čeho chce EU v této oblasti dosáhnout?

- Nově vyvinuté digitální integrační služby jsou posuzovány na základě jejich přístupnosti, inkluze a kvality a ty nejúspěšnější jsou zařazeny do integračních programů;
- migranti a občané EU s migrační zkušeností disponují digitálními dovednostmi v takové míře, že mohou plně využívat on-line služby;
- veřejné digitální služby jsou vytvářeny ve spolupráci s občany i migranty, aby byly snadno přístupné a přizpůsobivé různorodé populaci.

Jak bude Evropská komise tyto cíle podporovat?

- Podporováním členských států v posuzování digitálních integračních služeb včetně těch před-odjezdových, v identifikování a výměně dobré praxe a zkušeností skrze vzdělávací aktivity v rámci *European Integration Network*;
- prosazováním a financováním projektů nebo vylepšováním digitálních dovedností mezi migranty a občany EU s migrační zkušeností;
- prostřednictvím Akčního plánu na digitální vzdělávání bude EU podporovat zpřístupnění internetu, nákup digitálního vybavení, elektronické přihlášky ke studiu, školní on-line platformy a studenty ze znevýhodněných skupin spolu s handicapovanými studenty;
- práci na inkluzivním vládním akčním e-plánu, který prosazuje digitální veřejné služby pro obyvatele a migranty a zapojením migrantů ve tvorbě a dodání těchto služeb.

Členské státy jsou v tomto ohledu nabádány k:

- Rozvoji digitální gramotnosti migrantů pomocí kurzů, které budou zařazeny do integračních programů s možností využití fondů EU;
- zajištění uživatelské přívětivosti, jednoduché přístupnosti a adaptaci digitálních veřejných služeb, na jejichž tvorbě a dalším rozvoji se budou podílet i migranti sami.

V. Monitoring: vstříc integračním a inkluzivním strategiím založeným na faktech

Efektivní integrační politiky by měly být postaveny na spolehlivých faktech, výstupech a účincích těchto politik. Od přijetí integračních indikátorů v roce 2010 jsou statistiky přístupné na portálu *Eurostat*. Evropská komise ve spolupráci s OECD publikovala unikátní mezinárodní porovnání integračních výstupů týkajících se migrantů a jejich potomků. Tato spolupráce se zasadila i o zlepšení dostupnosti dat o integraci na lokální a regionální úrovni. Zkoumány byly i oblasti diskriminace a zapojování a přístup hostujících zemí.

K dlouhodobému a efektivnímu monitorování politik jsou nutná přesná a porovnatelná data a znalost druhů diskriminace, kterým migranti čelí. Klíčovou rolí v nadcházejícím výzkumu imigrantů a jejich potomků bude hrát *EU Agency for Fundamental Rights*. Bude vyžadováno nasbíraná data rozdělit na základě rasového původu, jak již bylo navrhováno v posledním Akčním plánu EU proti rasismu. Kromě dat byly skrze program *Innovative, inclusive and reflective societies* podporovány i inovativní výzkumné metody a lepší porozumění integraci pro autory strategií díky založení *Knowledge Centre on Migration and Demography* pod záštitou *Joint Research Centre*. Evropská komise také investovala do nespočtu pilotních projektů k otestování nových praktik a zmapování integračních politik členských států v jednotlivých oblastech jako je trh práce, vzdělávání nebo integrace uprchlíků.

I přes tyto rozsáhlé snahy však stále existují nedostatky, které brání ve vývoji fakticky podložených integračních politik. Přestože většina členských států provádí pravidelné monitorinky integrace, jen zřídka používají evropské indikátory a nevyužívají ani potenciál mezinárodní komparace. Mnoho regionů a měst navíc stále disponuje jen limitovanými daty. Pro eliminaci takových nedostatků je důležité nadále pracovat na porovnávání integračních politik napříč členskými státy.

Čeho chce EU v této oblasti dosáhnout?

- Integrační politiky a jejich dopad na výstupy je lépe pochopitelný napříč časem a teritoriem;
- národní úřady a ostatní stakeholdeři jsou podporováni v monitoringu integračních výstupů;
- přítomná a široká fakticky podložená debata v oblasti integrace;
- vylepšení dostupnosti dat a znalostí v oblasti integrace na evropské, národní a nadnárodní úrovni.

Jak bude Evropská komise tyto cíle podporovat?

- Představením nového Eurobarometru zaměřeného na integraci;
- zveřejňováním pravidelných reportů analyzujících pokrok a vyzdvihujících oblasti společných výzev na základě statistických indikátorů a inspirací z vývoje jednotlivých politik v daných státech;
- objevením možností pro zdokonalení společného srovnávacího přehledu integračních politik k podpoře komparace napříč zeměmi, identifikaci zaostávajících oblastí a výměně dobrých praktik;
- ohodnocováním pravidelných výzkumných výstupů a výsledků integrační dynamiky, navržením strategických možností.

Členské státy jsou v této oblasti nabádány k:

- Vývoji či aktualizaci monitorovacích systémů pro identifikaci klíčových výzev a trasování pokroku;
- vylepšení dostupnosti dat integračních výstupů včetně těch na regionální a lokální úrovni.

6. Závěr

Ujištění, že migranti a občané EU s migrační zkušeností se mohou plně podílet a zapojit do společnosti, je klíčem k budoucí prosperitě, pohodě a kohezi evropských společností. Úspěšná integrace může přispět k řešení mnoha výzev, kterým dnešní společnost čelí – lidské a sociální náklady ekonomického vyloučení, rozšiřování všech forem extremistických ideologií a

nedostatek důvěry ve férové bydlení či zdravotnický systém. Tímto Akčním plánem Evropská komise formuje rámcovou strukturu pro posílení a vylepšení integračních a inkluzivních politik napříč EU a podílí se tak i na agendě sociální inkluze a relevantních strategiích v oblastech vzdělávání, kultury, zaměstnání, diskriminace a rovnosti. Při implementaci tohoto plánu bude Evropská komise úzce spolupracovat s členskými státy, lokálními a regionálními orgány, občansko-sociálními organizacemi, sociálními a ekonomickými partnery, soukromým sektorem, hostujícími komunitami, organizacemi diaspor a migranty.

Implementace představených aktivit bude monitorována a pokrok bude zaznamenán – na základě toho budou v případě potřeby provedeny změny. Přezkum Akčního plánu a jeho efektivity bude proveden na konci roku 2024. Evropská komise bude pravidelně reportovat proces implementace Evropskému parlamentu a Evropské radě. Pro zajištění úplné transparentnosti implementace vytvoří Evropská komise interaktivní on-line platformu (k nalezení na *European Website on Integration*), která bude monitorovat pokrok a bude umožňovat zapojení širšího spektra partnerů.